

17

Klimaat en energie (algemeen)

Klimaat en energie (algemeen)

Aan de orde is het **tweeminutendebat Klimaat en energie (algemeen)** (CD d.d. 03/09).

De voorzitter:

We gingen bijna direct, maar nog steeds heel erg snel verder met het tweeminutendebat Klimaat en energie. Ik hoef het herfstregime niet meer toe te lichten aan de leden. Ik ga de heer Verouden van de ... Nee, die ga ik niet uitnodigen. Ik ga mevrouw Kröger van de fractie van GroenLinks-Partij van de Arbeid uitnodigen voor haar bijdrage.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

...

De voorzitter:

Ik ga u ook geluid geven. Dat helpt. Gaat uw gang.

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

In het kader van het herfstregime.

Twee moties die doorborduren op de twee moties van net, ook met betrekking tot wind op zee en de hele keten. Wind op zee is namelijk echt de motor van onze toekomstige welvaart.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de uitrol van wind op zee dreigt stil te vallen omdat de vraag naar elektriciteit achterblijft;

constaterende dat de discussie over groene vraagcreatie vooralsnog vooral in Brussel plaatsvindt en Europese maatregelen mogelijk nog lang op zich laten wachten;

verzoekt de regering te inventariseren welke beschermde markten Nederland heeft en in kaart te brengen waar binnenlandse vraagverplichting effectief zou zijn om vraagcreatie nationaal aan te jagen, waaronder de mogelijkheden die de overheid zelf op alle lagen heeft om de vraag naar windenergie te vergroten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Kröger en Thijssen.

Zij krijgt nr. 432 (31239).

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

En dan, voorzitter. Ik heb het vaak met de minister gehad over het Noordzeepact. Het is echt het idee om windbouwers, industrie die wil elektrificeren en de netbeheerders bij elkaar te brengen om afspraken te maken. Wat ons betreft is een PPA-garantiefonds daarvan een onderdeel en moeten we daar echt vaart mee maken om te zorgen dat vraag en aanbod bij elkaar komen en men niet langs elkaar blijft werken. Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de uitrol van wind op zee stagneert;

constaterende dat dit onder andere wordt veroorzaakt doordat er zowel aan de vraag- als aanbodzijde te weinig zekerheid is;

overwegende dat een garantiefonds voor power purchase agreements hierbij kan helpen;

constaterende dat het kabinet dit fonds wil inrichten, maar hier nog geen middelen voor vrijmaakt;

verzoekt de regering om in aanloop naar de formatie in kaart te brengen hoeveel middelen hiervoor nodig zijn en hoe deze middelen (zowel publiek als privaat) geregeld kunnen worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Kröger.

Zij krijgt nr. 433 (31239).

Mevrouw **Kröger** (GroenLinks-PvdA):

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan geef ik alsnog graag het woord aan de heer Verouden van de fractie van NSC voor zijn bijdrage. Gaat uw gang.

De heer **Verouden** (NSC):

Dank u wel, voorzitter.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de energierekening er bij verschillende energieleveranciers anders uitziet en het hierdoor voor

huishoudens lastig is om te bepalen welke energiecontract het beste bij hen past;

verzoekt de regering om opnieuw met energieleveranciers in gesprek te gaan over het uniformiseren van energierekeningen en in te zetten op een bindende code,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Verouden en Postma.

Zij krijgt nr. 434 (31239).

De heer Verouden (NSC):

De tweede motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat energieleveranciers nieuwe klanten proberen te lokken met misleidende aanbiedingen bij het afsluiten van een energiecontract;

overwegende dat energie een nutvoorziening is die zo transparant en inzichtelijk mogelijk zou moeten zijn;

verzoekt de regering om een verbod op kortingsacties, cashbacks, misleidende teksten zoals korting op termijnbedragen en koppelverkoop voor energieleveranties voor te bereiden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Verouden en Postma.

Zij krijgt nr. 435 (31239).

De heer Verouden (NSC):

Ten slotte de derde motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de hulp voor huishoudens om te verduurzamen te gecompliceerd is;

verzoekt de regering voor de Europese besluitvorming een brief te delen voor de uitrol van energiehuizen, waarin alle hulp voor huishoudens onder één dak te vinden is,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Verouden en Postma.

Zij krijgt nr. 436 (31239).

De heer Verouden (NSC):

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan nodig ik nu graag mevrouw Teunissen van de Partij voor de Dieren uit voor haar bijdrage. Gaat uw gang.

Mevrouw Teunissen (PvdD):

Dank u wel, voorzitter. Ik begin met een vraag naar aanleiding van het debat. Ik vroeg me af wanneer de kabinetsreactie op het advies van het Internationaal Gerechtshof over de juridische verplichtingen van staten op het gebied van klimaatverandering komt.

Dan heb ik nog een motie, want we hebben het ook gehad over nieuwe gaswinning; vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het kabinet gaswinning op de Noordzee wil versnellen en stimuleren;

overwegende dat extra gasboringen in de Noordzee desastreuze gevolgen kunnen hebben voor het mariene ecosysteem;

overwegende dat onder andere het Internationaal Energieagentschap stelt dat per direct moet worden gestopt met nieuwe fossiele investeringen in olie- en gasvelden om de doelstellingen van het Parijsakkoord nog te kunnen halen;

overwegende dat inzet op forse energiebesparing en duurzame energiebronnen de beste manier is om strategisch onafhankelijk te worden van energie uit het buitenland;

verzoekt de regering om af te zien van nieuwe gasboringen op de Noordzee en te komen met een afbouwpad voor het gebruik van gas als energiebron,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Teunissen.

Zij krijgt nr. 437 (31239).

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):
Dank u wel.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Dan nodig ik als laatste spreker graag de heer De Groot van de fractie van de VVD uit voor zijn bijdrage. Gaat uw gang.

De heer **Peter de Groot** (VVD):

Dank, voorzitter. Ik heb één motie, over kernenergie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat kernenergie een noodzakelijk onderdeel is van een robuust en toekomstig energiesysteem;

overwegende dat het daarom essentieel is dat er vier grote kerncentrales worden gebouwd;

constaterende dat het kabinet is gestart met de voorbereiding van de bouw van de eerste twee kerncentrales;

verzoekt de regering om de bouw van de vier kerncentrales te versnellen, de benodigde maatregelen hiervoor te nemen en dit met de Kamer te delen in het eerste kwartaal van 2026,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Peter de Groot.

Zij krijgt nr. 438 (31239).

Dank u wel. De minister heeft aangegeven — drie keer is scheepsrecht — vijf minuten nodig te hebben voor de appreciatie van de moties. Ik schors voor vijf minuten.

De vergadering wordt van 21.32 uur tot 21.37 uur geschorst.

De **voorzitter**:

Ik heropen het debat. Aan de orde is het tweeminutendebat Klimaat en energie. We zijn toegekomen aan de appreciatie van de ingediende moties. Volgens mij was er ook nog een vraag, maar dat heb ik even niet meer scherp.

Minister **Hermans**:

Ja, een vraag van mevrouw Teunissen.

De **voorzitter**:

Kijk. Ik geef u graag het woord. Gaat uw gang.

Minister **Hermans**:

De motie op stuk nr. 432 van mevrouw Kröger over het inventariseren van welke beschermde markten Nederland heeft en hoe we die in zouden kunnen zetten voor een binnenlandse vraagverplichting. Ik kan die motie oordeel Kamer geven. We hebben wel even nodig om dat goed in kaart te brengen, dus dat zal het eerste kwartaal van volgend jaar zijn.

De **voorzitter**:

Ik zie mevrouw Kröger instemmend knikken. De motie op stuk nr. 432 krijgt oordeel Kamer.

Minister **Hermans**:

Voorzitter. De motie op stuk nr. 433 om in aanloop naar de formatie in kaart te brengen hoeveel middelen nodig zijn voor een PPA-fonds en hoe we die zowel publiek als privaat kunnen regelen, krijgt ook oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

De motie op stuk nr. 433 krijgt oordeel Kamer. De motie op stuk nr. 434.

Minister **Hermans**:

De motie op stuk nr. 434 van de heer Verouden en mevrouw Postma om met de energieleveranciers in gesprek te gaan voor het uniformiseren van energierekeningen geef ik oordeel Kamer; dat wil ik doen. Daar moet ik wel bij zeggen dat ik dat alleen kan doen binnen de juridische ruimte die er is en binnen de contractvrijheid die energieleveranciers natuurlijk hebben. Als dat oké is voor de heer Verouden, dan krijgt die oordeel Kamer.

De **voorzitter**:

Ik zie de heer Verouden semi-enthousiast knikken; dat is volgens mij een ja. De motie op stuk nr. 434 krijgt dus oordeel Kamer.

Minister **Hermans**:

Dank. Dan de motie op stuk nr. 435 van de heer Verouden. Die moet ik, met hoe het dictum nu luidt, ontraden. Het kan namelijk gewoon niet binnen de regels. Er is wel iets mogelijk, maar dan moet de motie worden aangepast. Ik wil een vinger aan de pols houden en zo nodig aanscherpen op basis van ervaringen met de nieuwe Energiewet, maar dat vergt wel een aanpassing van de motie.

De **voorzitter**:

Ik heb niet helemaal begrepen wat het gebaar van de heer Verouden betekende. Wilt u de motie aanpassen, meneer Verouden? Gaat uw gang.

De heer **Verouden** (NSC):

Ik wil een vraag stellen in dit verband. U verwijst voortdurend naar de bestaande juridische regels — dat begrijp ik volkomen — maar in welke mate is de minister bereid te kijken of de juridische regels kunnen worden aangepast?

Minister **Hermans**:

Per januari komend jaar treedt de nieuwe Energiewet in werking. Op basis van ervaringen daarmee zouden we eventueel iets kunnen aanpassen. Ik wil dus een vinger aan de pols houden. Als de motie zo wordt geformuleerd, dan kan ik 'm oordeel Kamer geven. Als die niet wordt aangepast, ontraad ik 'm.

De voorzitter:

Dan is de motie op stuk nr. 435 met het huidige dictum ontraden. Het is aan de heer Verouden wat hij daar vervolgens mee doet.

Minister Hermans:

Voorzitter. De motie op stuk nr. 436, ook van de heer Verouden, gaat over het sturen van een brief aan de Kamer over de uitrol van energiehuizen. Dat wil ik doen. Ik wil de motie oordeel Kamer geven. Maar dat kan ik begin 2026 pas doen, dus niet voor de verkiezingen. Ik moet namelijk wachten op besluitvorming bij de Europese Commissie over het Social Climate Fund.

De voorzitter:

Met deze toevoeging — ik zie de heer Verouden knikken — kan deze motie oordeel Kamer krijgen.

Minister Hermans:

Ja, oordeel Kamer.

Voorzitter. Dan kom ik bij de vraag van mevrouw Teunissen over wanneer de reactie komt op het advies. Ik dacht dat ik dat ook al had gezegd in het commissiedebat, maar dat zal begin volgend jaar zijn. Het is echt een grondige analyse. Ik heb dat volgens mij in de richting van mevrouw Roederkerk toegezegd. Dat herhaal ik hier graag.

Dan de motie om geen gaswinning op de Noordzee meer toe te staan. Die motie moet ik echt ontraden. We hebben fossiele energie nog nodig in de energietransitie. Daarvoor is gaswinning op de Noordzee nodig.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 437 wordt ontraden. Dan de laatste motie, de motie op stuk nr. 438.

Minister Hermans:

Voorzitter. De motie op stuk nr. 438 van de heer De Groot, over de bouw van kerncentrales en maatregelen nemen die het bouwen kunnen versnellen. In de voortgangsbrief over kernenergie die ik ga versturen, zal ik ingaan op mogelijke versnellingsmaatregelen. Daarmee krijgt de motie oordeel Kamer.

De voorzitter:

De motie op stuk nr. 438 krijgt oordeel Kamer.

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van het laatste tweeminutendebat van deze avond.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Ik wil alle leden bedanken voor hun inbreng en de minister voor de reactie. Ik wil alle ondersteuning danken voor de ondersteuning die zij bieden zodat wij ons werk kunnen doen. Ik wens iedereen wel thuis en morgen gezond weer op.